

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS I DRETS HUMANS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2014

Núm. 65

Presidència de l'Honorable Sra. Maria Assumpció Pons i Fullana

Sessió celebrada dia 6 de març del 2014

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 9828/13, del Grup Parlamentari Socialista, relativa als malalts neurodegeneratius i atenció fisioterapeuta.	914
2) RGE núm. 9976/13, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, contra l'explotació sexual i el tràfic de persones.	918
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions?

LA SRA. MARÍ I MAYANS:

Sí, presidenta, Esperança Marí substitueix Joana Barceló.

LA SRA. PRESIDENTA:

L'ordre del dia d'avui consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 9828 i 9976/13.

1) Proposició no de llei RGE núm. 9828/13, del Grup Parlamentari Socialista, relativa als malalts neurodegeneratius i atenció fisioterapeuta.

En primer lloc per defensar la Proposició no de llei RGE núm. 9828/13 del Grup Parlamentari Socialista, relativa a atenció als malalts neurodegeneratius i atenció fisioterapeuta, té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Obrador per un temps de deu minuts.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Aquesta proposició no de llei ha estat motivada perquè dia 2 de setembre de 2013 es va publicar una informació en els mitjans de comunicació que feia referència a la denúncia dels treballadors i també familiars de pacients de la residència de Son Güells, de la xarxa de la Fundació a la dependència. I deien aquestes persones que la Conselleria de Família i Serveis Socials havia deixat un sol fisioterapeuta per donar atenció a 28 usuaris de la residència i també a 10 usuaris que acudien al centre a rebre aquesta atenció.

Hem de dir que els usuaris d'aquesta residència són persones amb gran dependència, malalts neurodegeneratius, alguns amb paràlisi total, i tant les famílies com els pacients saben i tenen ben present que el paper que juguen els fisioterapeutes en la seva qualitat de vida és fonamental. És fonamental per fomentar la seva autonomia i també per millorar les seves capacitats físiques. Per tant, aquest col·lectiu, els usuaris i familiars d'aquesta residència de Son Güells varen denunciar aquesta situació perquè els preocupava molt la sort d'aquestes persones si truncaven el tractament que rebien fins a aquell moment.

Per tant, aquest va ser el motiu de presentació d'aquesta iniciativa i també revisant els diaris de sessions de les comissions que s'han celebrat, també dir que l'any passat, dia 28 de febrer, ja vàrem tractar en aquesta mateixa comissió una iniciativa relativa al manteniment de la qualitat dels serveis socials i de les ràtios dels equips multiprofessionals dels serveis d'atenció a la dependència. Puc dir que es va aprovar el primer punt per unanimitat, que deia: "oferir un servei de qualitat en les prestacions i serveis que ofereixen els serveis socials als usuaris del sistema de dependència". Aquest punt, com he dit abans, es va aprovar per unanimitat i feia referència a la mateixa temàtica que té a veure amb les ràtios que s'estan aplicant a la xarxa residencial de la Fundació d'atenció a la dependència.

Si miram les ràtios que teníem aprovades el 2010 i les ràtios que s'han aprovat ara, mitjançant el Decret de 12 de desembre de 2008, veim que hi ha moltes diferències i que hi ha hagut una davallada jo crec que bastant important de les ràtios que donen atenció a aquestes persones, grans dependents, persones amb malalties neurològiques. Si parlem del personal cuidador, gerocultor, als centres de persones majors, s'ha passat de 30 a 28. Si parlem d'aquest mateix personal cuidador en els centres de discapacitat física, hem de dir que hem passat de 45 a 44, hi ha hagut una reducció d'una persona, d'un professional. En els centres de persones amb discapacitat psíquica, hi ha hagut una davallada de 9 treballadors, de 9 professionals en aquesta part professional, en els gerocultors, 9 places manco.

Si parlem dels serveis tècnics de personal mèdic, infermeria, logopedes, psicologia, fisioteràpia, treball social, teràpia ocupacional, educació social, podem dir que el 2010 les ràtios estaven a 15 i l'any 2013, amb la modificació del Decret 86/2010, passen a 10 persones, 10 professionals. Hi ha una davallada de 5 treballadors dels serveis tècnics sanitaris. Si parlem de centres de persones amb discapacitat física, les ràtios eren de 20 i ara són de 13, estam parlant d'una davallada de 7 professionals a l'àmbit sanitari directament relacionats amb l'atenció a aquests malalts. Si parlem de centres de persones amb discapacitat psíquica, personal sanitari que tenia unes ràtios de 12 l'any 2010, ara té unes ràtios de 9,5. Per tant, hi ha hagut una davallada de 2,5 treballadors o persones que estan directament relacionades amb l'àmbit de la salut, de l'educació social i del treball social.

Per tant, si comptabilitzam el total en els centres de persones majors, l'any 2010 n'hi havia 66, l'any 2013 n'hi ha 52, 14 menys. Si sumam els totals en els centres de persones amb discapacitat física l'any 2010 eren 77, l'any 2013 són 64, 13 persones manco. I si parlem de les persones amb discapacitat psíquica en aquests centres, en total passen de 77 l'any 2010 a 63 l'any 2013. Per tant, són 14 places manco dels totals del personal de les ràtios que estan assignades a aquests tipus de centres residencials.

Per tant, les afirmacions que va fer en aquella comissió de l'any passat, de dia 28 de febrer, el Sr. Camps quan va afirmar en la seva intervenció, que el Govern ja havia fet tots els ajusts en matèria de personal i que no hi hauria cap acomiadament ni cap reducció per a l'aprovació del nou decret de 2013, hem de dir que aquestes paraules i aquestes afirmacions no s'han correspost amb la realitat, perquè la realitat el que indica, el decret de desembre de 2013 el que indica és que hi ha hagut una davallada en les ràtios que ens diuen que no eren certes les intencions, el que ens va contar el Sr. Camps en aquell moment.

I si miram el pressupost de la fundació, en el capítol 1, podem dir que el 2010-2011, el pressupost del personal de capítol 1 de la fundació, tenia un pressupost d'11.850.000 euros. I avui, l'any 2014, el pressupost de la fundació és de 10 milions d'euros. Per tant, el capítol 1, el capítol de personal que atén la xarxa d'atenció pública a la dependència. Per tant, quasi 2 milions de davallada del capítol 1.

Per tant, la proposició no de llei estava plantejada en els punts 1, 2 i 3 en el sentit que en el primer punt, instam el Govern a complir les ràtios establertes dels professionals que desenvolupen la tasca de les residències en centres de dia del Govern de les Illes Balears, però nosaltres ens referíem a les ràtios establertes en el Decret 86/2010. Per tant, és aquesta la referència, les ràtios mínimes establertes a nivell estatal i que s'adequaven per la gran demanda de persones que hi havia en situació de dependència que va tenir aquesta comunitat i que nosaltres consideram que s'han de mantenir. Si consideram que hi ha unes 20.000 o 30.000 persones que pateixen alzheimer i unes 2.000 o 3.000 persones que pateixen parkinson en aquests, si consideram aquesta població que pot ser població que necessiti d'aquests professionals, consideram que les ràtios han de pujar i no han de baixar. Per tant, el primer punt el retiraria, perquè no vull que si es donàs el cas que tengués el suport del Partit Popular, les ràtios que s'instin a complir-se siguin les ràtios establertes en el decret de 2013.

El segon punt, el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a garantir que els malalts neurodegeneratius atesos en residències i centres de dia rebin una atenció especialitzada, atenent les seves patologies i necessitats específiques. Nosaltres el que deim és que les ràtios que s'estan aplicant ara no són suficients i que per tant, el Parlament ha de garantir que aquestes persones tinguin tota l'atenció que necessiten per poder mantenir la qualitat de vida i per no anar caminant cap una situació d'empitjorament...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sra. Diputada.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Acab. Manifestar, dir, fer referència i agafar com a punt de partida la situació en què es va trobar la residència de Son Güells el setembre de 2013.

I el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a reconèixer com a prioritària la tasca que desenvolupen els familiars dels malalts d'alzheimer. També la don per assumida perquè es va tractar fa dues setmanes en comissió i es va aprovar una proposició similar, que reconeixia aquesta tasca, la tasca que desenvolupen els familiars dels malalts d'alzheimer. I per tant, no té sentit tornar reiterar el que ja es va aprovar i va tenir suport en aquesta comissió. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Obrador. Per part del Grup Parlamentari MÉS té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Santiago per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Bones tardes a tots i a totes. Afortunadament estam d'acord amb vostè perquè retiri aquest primer punt d'aquesta proposició no de llei, perquè així com actualment està la normativa vigent, suposa un retrocés en relació amb allò que fa quan va iniciar aquesta legislatura el Govern del Partit Popular del Sr. Bauzá, que ha suposat una involució en temes de qualitat assistencial a les persones amb dependència, perquè cal recordar que el Govern de les Illes Balears, qui deriva a les altres residències, siguin gestionades per ell mateix, o siguin gestionades per ajuntaments, o siguin gestionades pels consells insulars, són persones amb dependència, no té competència en altres gestions.

Per tant, les persones que necessiten una atenció més qualificada, una atenció més professional, en aquest moment tenen un nivell d'assistència inferior a quan es va iniciar el Govern del Partit Popular, perquè, a més a més, li he d'assenyalar que aquella era una aspiració, igual que ho és l'actual normativa, vostè fa referència al BOIB de 7 de desembre de 2013 i efectivament, vostè parla que es va passar de la residència de les persones majors de 66 a 52, de persones amb discapacitat física de 77 a 64, de persones amb discapacitat psíquica de 77 a 63, però amb un calendari, un calendari que pràcticament arribava al 2015 i segons a quines categories l'any 2016. Doncs, ells redueixen les ràtios de professionals, però no modifiquen el calendari. I, a més a més, el més greu de tot això, és que aquest BOIB, tot i que té caràcter suprainsular, perquè tan sols afecta les residències suprainsulars, també l'estan aplicant els consells insulars, però no es redueixen els doblers que el Govern de les Illes Balears paga a les residències concertades, aquestes anualment pugen l'IPC.

Per tant, tenim un govern que està afavorint que les residències concertades que anualment se'ls puja l'IPC, a la vegada redueixin les ràtios per les quals varen ser contractades en aquell moment. Quan es fa fer la concertació l'any 2008, l'any 2007, l'any 2009 quan va correspondre que tenien una concertació determinada, per dia i per pacient i tenien unes obligacions d'uniques ràtios, ara tenen més doblers, reben més doblers perquè se'ls ha aplicat l'IPC, però necessiten contractar menys. Aquesta és la bona gestió del Partit Popular.

Què passa? Que la qualitat assistencial estava ajustada, perquè, clar, ens diran que hi havia un decret estatal o una normativa estatal que establia unes ràtios inferiors, però això és el de sempre, l'Estat l'únic que deia era quins eren els mínims imprescindibles, no quina era la qualitat òptima. I damunt aquests mínims imprescindibles, nosaltres vàrem negociar amb totes aquestes entitats i amb totes aquestes empreses que ara s'han vist més acollides pel Govern, unes ràtios mínimes i un calendari, unes ràtios millors que les estatals i a més a més, un calendari. I ara -insistesc- unes ràtios inferiors.

Estava molt ajustat, no hi havia molt de marge de maniobra. Si tal vegada haguessin allargat, en lloc del 2015 el 2016, per la situació econòmica, del 2016 al 2017, podríem estar-hi d'acord, però, fixin-se vostès com reduir les ràtios de personal, què ha provocat immediatament? Brots de sarna a les Illes Balears, a quatre residències, sí, sí. Es redueix el mes de desembre i ja començam a tenir brots de sarna a les residències de les Illes Balears. Sí, sí, sí, sí..., és que reduir la qualitat té aquestes coses, té aquestes conseqüències, a més a residències diferents: Felanitx, Calvià, Palma, etc. A quatre residències, la darrera que no està registrada en aquest butlletí, dues residències que varen tenir greus problemes digestius. Va sortir a tota la premsa, dues residències que varen tenir greus problemes digestius per la rapidesa del seu contagi. Si tu redueixes la qualitat, té conseqüències, si creuen que reduir professionals no té conseqüències, ja varem veure en el debat amb el conseller, com s'estava reduint, augmentant la morbiditat i baixant l'esperança de vida.

Avui hem vist com un grup de pediatres han hagut d'anar als jutjats a dir que si passava qualque cosa, volien informar que no volien ser responsables d'allò que passés a les urgències de pediatria de l'Hospital d'Inca, perquè no poden atendre tot un torn d'urgències amb un únic pediatre, perquè ha d'estar a neonats, ha d'estar a cesària ràpida, que a la vegada pot entrar, ... aquest és el sistema que tenim, que va tan bé, que milloram tots i després hem d'escoltar com els consellers estan encantats de la seva gestió. El cas és que és això.

Es va advertir, perquè aquesta reducció de les ràtios des de l'any 2012 l'estan treballant, i el Consell Social es va manifestar en contra, es va manifestar en contra el Col·legi d'Educadors, el Col·legi de Diplomats, es va manifestar en contra Comissions, es va manifestar en contra UGT, es va manifestar en contra el Col·legi de Psicòlegs, especificant que si baixaven les ràtios, baixaria la qualitat i si baixava la qualitat a persones que estan molt afectades en la seva salut, perjudicaria seriosament la salut d'aquestes persones i la qualitat de vida d'aquestes persones. De fet, enquestes de satisfacció que passa periòdicament el Govern i que la consellera l'altre dia ens va dir que eren tan fantàstiques, jo les he volgut demanar i no són tan fantàstiques, perquè per exemple a la residència de Son Güells a la que vostè ha fet menció, residència neurodegenerativa, des de maig de 2011 en el moment en què hi va haver el canvi de govern, a desembre de 2013 que sembla que és la darrera enquesta, ha baixat el grau de satisfacció, no significativament, però ha baixat el grau de satisfacció, perquè hi ha una qualitat inferior.

Per tant, ens trobam que s'estan prenent decisions de caràcter absolutament econòmiques, sense tenir les valoracions i sense pensar en les conseqüències que això genera. Per tant, ja ens va bé que retiri aquest punt, perquè si no, l'hauríem d'haver votat en contra, nosaltres no podem donar suport a l'actual normativa. El punt 3, com diu vostè, ja es va debatre fa escassament una setmana. I l'altre punt 2 jo crec que va relacionat amb el primer, li donarem suport perquè pensam que aquests malalts neurodegeneratius, no són malalts com pot ser una persona amb alzheimer, que té un pronòstic molt negatiu perquè difícilment fins que no es trobin medicaments i altres tipus de teràpies que puguin evitar la progressió de l'alzheimer, és molt difícil paralitzar aquest procés degeneratiu que suposa l'alzheimer, però en els casos, per exemple, com els de Son Güells, que són problemes neurodegeneratius, que són a

vegades més manifestacions físiques, és importantíssim el treball terapèutic que es faci per reduir o per minvar el procés de deteriorament. Per tant un fisioterapeuta per a una residència que té 40 i busques de persones, més un centre de dia de 10 o 15 persones, és insuficient. De fet possiblement la ràtio hauria de ser superior a la que nosaltres varem deixar, però com a mínim que hi hagi aquests dos, a part de terapeutes ocupacionals i altres tècnics.

Per tant nosaltres donarem aquest suport. No demanam res més que el que havíem deixat, i per tant pensam que tenim legitimitat per fer-ho.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Santiago. I pel Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputada María José Bauzá, també per un temps de deu minuts.

LA SRA. BAUZÁ I ALONSO:

Muchas gracias, presidenta. Bueno, no sé muy bien por qué se ha retirado el primer punto, porque efectivamente a día de hoy este gobierno cumple escrupulosamente la normativa que establece las ratios en las residencias, y como muy bien ha explicado la Sra. Santiago es la propia ley de dependencia que establece que tiene que ser el consejo territorial del Estado el que determine los criterios comunes de acreditación de los centros, como así hizo el 27 de noviembre del 2008, que estableció un acuerdo sobre esos criterios comunes de acreditación que garantizan precisamente la calidad de los centros y servicios del sistema para la autonomía de atención a la dependencia, y que es sobre esos criterios sobre los que se ha elaborado el decreto de este gobierno y que se cumplen escrupulosamente.

Quiero recordar, como tengo que hacer bastante a menudo, que en el 2008 quien gobernaba en el Estado era el Partido Socialista, que es quien aprobó este acuerdo de mínimos que en ese momento parece ser que eran válidos, pero que ahora resulta que, como que gobierna el PP, ya no son buenos. Es la normativa nacional y es el acuerdo territorial de todas las comunidades autónomas, y es la base sobre la que se ha hecho este nuevo decreto.

Además se hacía necesario modificar ese decreto del 2010 precisamente porque se han hecho unas modificaciones en cuanto a una serie de calificaciones profesionales, como la de técnico de atención a personas en situación de dependencia, que viene a ser substituido por un real decreto posterior y que no estaba actualizado en el decreto de 2010.

Como siempre es cierto que el decreto anterior tenía unas ratios por encima, pero que no se cumplían, que estamos acostumbrados a que en el pacto se pusieran siempre normativas y decretos y ratios y cosas que después nunca se cumplen, y me alegaba usted que negociaron un montón con las residencias concertadas, pero las residencias concertadas no cumplían esas ratios que tenía su decreto; entonces... El calendario nunca se cumplió; casualmente tuvo toda la legislatura para cumplirlo y nunca se cumplió. Entonces lo que está claro es que nosotros hacemos una normativa que nos comprometemos a cumplir y que es la normativa razonable.

En este sentido déjeme que le diga que no será una normativa tan mala cuando, contrariamente a lo que usted acaba de explicar, las encuestas son mucho más favorables ahora que en el 2010, porque comparemos con el 2010, que es el último año entero del gobierno del pacto, y precisamente tanto la residencia y centro de día de Son Oms, San Miguel, como la de Son Güells, han mejorado el grado de satisfacción de los usuarios; estamos hablando de un 84% de la satisfacción de los usuarios. Son unas encuestas que se hacen desde el 2010, y, si comparamos, precisamente una de las partes donde se valora más positivamente es precisamente el equipo técnico y el personal médico, y es una tendencia claramente positiva y al alza. En el caso de Son Güells el nivel de satisfacción general es del 82%, y justo en el 2011 la satisfacción era del 80,8%; sin embargo en el 2010 era del 80,2%, o sea, un 1,8 inferior a la que tenemos en el 2012. En cuanto a la residencia y centro de día de Son Oms, la satisfacción se sitúa en el 85,8%, y en este caso el equipo técnico precisamente es el aspecto más valorado, un 4,44 sobre un 5; seguido del personal y las instalaciones; en el año 2011 esta valoración era del 84%, pero es que en el 2010 era del 82%, o sea, un 3,8 menos que en el 2012.

O sea que si comparamos todos estos años realmente la gente está más satisfecha, los usuarios están más satisfechos ahora, en la última valoración del 2012, que en el 2010. O sea que para nada se dan estas circunstancias de las que han hablado las anteriores portavoces, ni los usuarios están descontentos ni hay quejas.

Y, Sra. Santiago, la verdad que las interpretaciones que hace usted de los brotes de determinadas cosas o de las incidencias del índice de mortalidad, creo que debería ser más escrupulosa en cómo se calculan estos índices, porque los índices de mortalidad se calculan hablando de periodos temporales bastante largos y no de un año para otro. O sea que creo que es una interpretación bastante irresponsable y demuestra el escaso conocimiento que tiene de cómo se elaboran estos índices a nivel sanitario.

Hablando del fisioterapeuta del que me estaban hablando ustedes, Sra. Obrador, ese fisioterapeuta no ha desaparecido ni ha sido despedido, simplemente se le ha reubicado precisamente porque se considera que es más importante destinarlo al programa de rehabilitación y fisioterapia que se está haciendo en el centro Joan Crespí, que precisamente es lo que ha permitido que se pase de un total de 118 personas atendidas durante el ejercicio 2011 a 178 personas durante el 2012; o sea, estamos hablando de un aumento del 50,85%. Eso es mejorar la calidad de la asistencia de las personas que acuden a esa rehabilitación y a esa fisioterapia, que precisamente son el mismo tipo de usuarios, porque estamos hablando de un

programa especializado en la prevención y el tratamiento de las incapacidades funcionales. O sea que ese fisioterapeuta en su anterior ubicación no tenía una excesiva carga de trabajo, y precisamente por eso se le ha mandado a la residencia de Joan Crespí, donde sí ha ido a dar apoyo a un programa que efectivamente ha mejorado muchísimo su actividad.

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyors diputats, els pregaria un poc de silenci.

LA SRA. BAUZÁ I ALONSO:

Les diré además que precisamente se han visto incrementadas, vamos, de una forma bastante considerable las sesiones terapéuticas efectuadas, puesto que en 2011 se hicieron 2.709, mientras que en 2012 se llegó a las 3.216; o sea que esto supone un porcentaje de un 23% más. Eso significa que precisamente esa reubicación de ese fisioterapeuta ha tenido un destino bastante importante y que además se ha visto yo creo que mucho mejor utilizada esta persona en todo su potencial, puesto que en la residencia de Son Güells, dicho por el propio equipo directivo, se podía prescindir de él perfectamente sin mermar la calidad.

Precisamente en 2012 la tendencia de las sesiones sigue siendo al alza, con lo cual esto está permitiendo también poder utilizar al cien por cien todos los recursos que existen en el Joan Crespí y poder dar atención a un mayor número de personas, con lo cual está redundando mucho más en la mejor atención de todas estas personas.

Precisamente creo que si hay algo que demuestra esta PNL es que yo creo que se está trabajando muy bien en el tema de las residencias y los centros de día, que había algunos sitios donde las plantillas estaban sobredimensionadas; se han hecho reubicaciones donde creo que las personas están trabajando mucho mejor, y como hemos visto esto se está reflejando precisamente en el índice de satisfacción de los usuarios. Por lo tanto creo que la exposición que nos ha hecho la Sra. Obrador carece totalmente de reflejo en la realidad, porque no es cierto que la gente perciba una peor calidad asistencial ni que perciba un peor servicio, como bien demuestran las encuestas.

Por tanto la verdad es que no tengo ninguna pega en votar a favor de los tres puntos; ahora en este caso será de los dos últimos, puesto que efectivamente se cumple. La preocupación de este gobierno es dar la mejor atención a los usuarios de las residencias y los centros de día públicos; y, bueno, como no, en cuanto al punto tercero desde luego reconocemos la labor prioritaria que desarrollan las familias de los enfermos de alzheimer, así como tantos otros familiares de otras tantas muchas enfermedades y asociaciones, que yo creo que hacen una labor impagable, insustituible, y que desde luego el gobierno desde el primer momento está apoyando y dándoles todo tipo de ayudas en la medida de las posibilidades.

Así que, por nuestra parte, no tenemos ningún inconveniente en votar a favor de los puntos de la proposición. Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Bauzá. Sra. Obrador, vol fer ús de la paraula per contradiccions?

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Sí. Únicament vull dir a la Sra. Portaveu del Grup Popular que el punt número 1 s'ha retirat perquè les ràtios establertes dels professionals que nosaltres demanàvem que es compleixin no són cap garantia perquè es puguin complir perquè han estat rebaixades les ràtios. Nosaltres ens referíem a les ràtios establertes al Decret 86/2010; avui en dia les ràtios establertes vigents són a les que fa referència la resolució aprovada el desembre de 2008, que derogava el decret anterior. Per tant la nova normativa, les noves ràtios que estan vigents nosaltres no les volem incorporar com un referent d'una atenció de qualitat i un referent a què nosaltres voldríem que s'arribàs en aquesta comunitat, perquè són més baixes que en el 2010.

Per tant per això s'ha retirat aquest punt, perquè nosaltres el que deim és que l'acord de mínims que es va aprovar a nivell estatal, que obligava les comunitats autònomes, a partir d'aquí les comunitats autònomes poden superar aquest decret de mínims, i és el que va fer aquesta comunitat autònoma, va superar un decret de mínims que marcava unes altres ràtios. Per tant nosaltres el que volem és anar a les ràtios del 2010, no a les ràtios que ha aprovat el Partit Popular, que davalla l'atenció i la qualitat assistencial.

La realitat és que els serveis socials, que la conselleria va deixar un sol fisioterapeuta per a 48 usuaris de la residència de Son Güells, i els usuaris, les famílies i el personal varen denunciar aquests fets. I ara li llegiré el contingut de les declaracions que va manifestar el personal d'aquesta residència, que deia: "*Varios trabajadores, pacientes, incluso los médicos rehabilitadores que tratan a estos usuarios, han constatado que sus procesos de recuperación han sido más lentos desde que sólo pueden contar con un solo fisioterapeuta*", i això es reflecteix precisament a l'enquesta de grau de satisfacció que ha proporcionat la portaveu del Grup MÉS, en què es constata que aquest grau de satisfacció davalla en relació amb el 2011, i això és una dada objectiva, això no és una cosa que llegim al diari, no, no, és la constatació de la denúncia i de la situació d'una residència, d'una manca de fisioterapeutes, d'un recurs que es va llevar; es reflecteix automàticament en el que serà la pròxima enquesta de satisfacció, que supòs que es publicarà properament.

Efectivament estam davant un canvi de model. El Partit Popular manifesta que l'economia millora, que es milloren els indicadors econòmics, i el que nosaltres deim és que a costa de què estan millorant aquests indicadors. Idò estan millorant a costa de llevar recursos, d'implantar retalls i que les persones amb més necessitats no puguin accedir a prestacions bàsiques, i en aquest cas a prestacions que incideixen directament en la qualitat de vida i en la salut i en les expectatives de vida de milers de persones que necessiten d'aquests serveis i d'aquesta atenció sanitària. Per tant totes les decisions que està prenent en

l'àmbit sanitari el Partit Popular estan incidint directament en tota la població, però especialment en els malalts que estan més greus.

He d'indicar simplement que la Llei 16/2012 va llevar de la cartera farmacològica 426 fàrmacs d'absoluta necessitat per als grans dependents, 426 fàrmacs, molts d'ells cremes, pomades, que serveixen per evitar les nafres i les ferides de personal que està allitat, personal, gent, usuaris malalts d'Alzheimer...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sra. Obrador.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

...i malalts amb moltes dificultats, que no poden sortir del llit, que no es poden incorporar i que necessiten aquesta farmacologia per poder evitar precisament un agreujament en la seva condició de persones allitades. Per tant les famílies dels usuaris reclamen aquests tractaments farmacològics, sanitaris gratuïts, sense cap tipus de restriccions, perquè saben que són imprescindibles per a aquestes malalties neurològiques, i per això s'estan constituint a totes les comunitats autònomes entitats, plataformes, associacions de familiars afectats pels retalls del Partit Popular, tant en matèria sanitària com en matèria d'atenció farmacològica, i també d'atenció a la seva dependència.

Moltes gràcies. També vull dir que agraïm el suport del Partit Popular i del Grup MÉS al punt 2. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Obrador. Entenc, idò, que retirats els punts 1 i 3 quedaria aprovat per assentiment l'únic punt, el 2.

2) Proposició no de llei RGE núm. 9976/13, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, contra l'explotació sexual i el tràfic de persones.

Passarem ara al debat de la Proposició no de llei RGE 9976/13, del Grup Parlamentari Socialista, contra l'explotació sexual i el tràfic de persones. Per defensar-la té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Cristina Rita, per un temps de deu minuts.

LA SRA. RITA I LARRUCEA:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bona tarda, senyors diputats i senyores diputades. Aquesta proposició no de llei es va presentar amb l'objectiu de demostrar la solidaritat o el suport d'aquest parlament a la denúncia mundial que es fa el dia 23 de setembre contra l'explotació sexual i el tràfic de persones.

No obstant això volem demostrar la nostra satisfacció perquè, encara que aquest dia ja ha passat fa uns mesos, estam satisfets que el debat d'aquesta proposició no de llei es faci quan manquen únicament dos dies per al dia 8 de març, és a dir, per celebrar el Dia internacional de la dona, perquè són majoritàriament les dones les que son víctimes d'aquesta xacra.

Tal com hem comentat en nombrosos ocasions, la celebració dels dies mundials no signifiquen altra cosa que posar de relleu, fer visibles, diverses problemàtiques, normalment de caire social, que en cas contrari passarien desapercebudes per a tots aquells que no les viuen o/i tenen la sort de tenir una vida normalitzada. I dic que no significa més que açò perquè el que sí que pot tenir un impacte real en la lluita contra aquests problemes que es volen visualitzar no són únicament les declaracions, sinó que és en realitat portar a terme accions positives per part dels governs.

És per aquest motiu que la nostra proposició no de llei té una part expositiva o exposició de motius, on com sempre es fa menció de la problemàtica concreta, i una part propositiva, on s'introdueixen algunes accions que, fent al·lusió a la terminologia de salut, podrien ser unes accions pal·liatives, que no curatives, per desgràcia.

Som conscients que l'esclavitud que representa el tràfic de persones i l'explotació sexual ha existit sempre, i que la seva eradicació és molt complicada. No de bades és considerat com un negoci dels més rendibles del món, per darrere del narcotràfic, i que es calcula que mou més de 32.000 milions de dòlars a l'any. Però no per açò ens hem de quedar de mans plegades, sinó que aquest delictes ha de ser valentament perseguit i les seves víctimes protegides.

A la mateixa exposició de motius es donen algunes xifres que fan palesa la magnitud d'aquesta xacra social. Segons l'OIT el tràfic afecta més de 20 milions de persones a tot el món, i, d'aquestes, el 79%, segons dades de les Nacions Unides, ho són amb finalitat d'explotació sexual, i d'aquest 79% les dues terceres parts són dones. També hi ha homes, evidentment, i el que és més impactant és que també hi ha criatures.

El tràfic de persones amb fins d'explotació sexual no és més, per tant, que una forma d'esclavitud que vulnera, entre d'altres, el dret a la seguretat personal, el dret a la integritat física i el dret a la llibertat sexual, una nova esclavitud o nova esclavitud, com ho defineixen les conclusions de l'informe de la Defensora del Poble titulat *La trata de seres humanos en España*, que abraça dins un mateix títol també l'explotació laboral, el comerç d'òrgans, la mendicitat forçada i les moltes formes de comerç de persones amb finalitat d'explotació sexual.

A l'Estat espanyol s'han pres diverses iniciatives, iniciatives totes elles necessàries, perquè no hem d'oblidar que Espanya s'ha convertit en la segona destinació de les màfies d'explotació sexual, darrere d'Itàlia. Es va elaborar la passada legislatura el Pla integral de lluita contra el tràfic d'éssers humans amb fins d'explotació sexual 2009-2012, que després va ser allargat fins el 2013 pel govern actual i s'han fet diversos informes de seguiment, el darrer que correspon a l'any 2012 es va fer públic el setembre de 2013.

La defensora del Poble també destaca que hi manquen protocols en el nostre país amb implicació de tots els organismes de les diferents administracions per a la detecció primerenca dels menors d'edat que puguin estar-hi implicats. Ni tampoc no tenim un registre on s'anotin les dades necessàries perquè siguin identificats en una base de dades policial. En aquest sentit, no només es fa al·lusió a les mancances d'Espanya com a país sinó que també en aquest informe es fa referència a les comunitats autònomes advertint de la manca de protocols d'actuacions comuns entre les entitats autonòmiques de protecció de menors.

Faré com un exemple, també, d'una qüestió que m'ha afectat i que ha sortit públicament aquests darrers mesos que en part té a veure amb açò que deim ara, que a les Illes Balears fa uns mesos es va desarticlar una trama que introduïa joves en el món de la droga per obligar-les a prostituir-se una vegada enganxades, que també és una manera d'esclavitud de les persones.

Especialment vulnerables a aquest delictes, com hem dit, són les dones i els infants immigrants, i la defensora del Poble també demana revisar els procediments i estudiar fórmules que permetin que es tenguin en compte la situació especial en què es troben aquests grups, que fàcilment es poden convertir en presumptes víctimes.

Molt il·lustratiu del que es diu aquí són les dades que per a les Illes Balears ha fet públic l'informe Ombra, del qual llegiré textualment un paràgraf perquè és molt clarificador i no deixa res a afegir. Diu que al llarg de 2012, en el marc d'operacions per desarticlar xarxes de tràfic de dones, més de cent clubs en els quals s'exerceix la prostitució a les Illes Balears han estat registrats per la UII CRIF, una unitat policial específica. Com a resultat d'aquestes actuacions i d'altres intervencions al carrer, quatre grups organitzats, dos de búlgars i dos de nigerians, han estat detinguts com també els coneguts Àngels de l'Infern.

Açò no obstant, aquestes encertades batudes són una proporció mínima del que significa realment aquesta xacra anomenada l'esclavatge del segle XXI. Des del CRIF s'assenyala que tenen moltes dificultats en el moment d'investigar aquest delictes perquè normalment les dones traficades no les posen als clubs sinó als pisos on ni les entitats socials ni la policia no pot accedir-hi.

En definitiva, és un tema molt complicat i difícil en el qual es mouen molts de doblers i, per tant, molts d'interessos i on es necessita la implicació real i constant dels poders públics i reconèixer els treballs també de les organitzacions no governamentals que tenen més facilitat, en aquest cas, per atendre les víctimes. És per aquesta raó que el Grup Socialista presenta les següents propostes: que el Govern de les Illes Balears elabori, en col·laboració amb els consells insulars de Menorca, Mallorca, Eivissa i Formentera, un pla contra l'explotació sexual i un protocol d'atenció a les víctimes del tràfic de persones amb fins d'explotació sexual, on també intervinguin les entitats sense ànim de lucre i les ONG especialitzades en el tema per garantir una efectiva protecció, recuperació i integració sociolaboral de les víctimes; que impulsi, en col·laboració amb els ajuntaments de les Illes, ordenances municipals amb mesures dirigides contra el client de la prostitució, per ser considerat còmplice i cooperador de les xarxes mafioses i proxenetes; que faci campanyes pedagògiques i de sensibilització sobre la realitat del tràfic de dones i filletes amb la finalitat de l'explotació sexual i de la prostitució a fi de conscienciar la societat d'aquesta amarga realitat i lluitar-hi en contra des de la responsabilitat social i individual.

També demana que tant el Parlament de les Illes Balears com el Govern no contractin publicitat institucional amb aquells mitjans de comunicació que encara a dia d'avui mantenen anuncis de contactes de prostitució, perquè possiblement amaga aquesta publicitat aquestes màfies. I, finalment, insta el Govern de les Illes Balears a restablir la targeta sanitària a totes les persones que han estat excloses pel Reial Decret 16/2012, perquè suposa una vulneració del dret a la salut de les dones immigrants prostituïdes i un greu element de risc per a la salut pública.

Jo ja no diré res més, Sra. Presidenta, i deix altres coses per a la segona intervenció.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Rita. Pel Grup Parlamentari MÉS té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Crec que tots podem estar d'acord i totes podem estar d'acord que darrere la prostitució hi ha molt de patiment, hi ha abusos, hi ha violència i hi ha també esclavitud. A les enquestes que es fan a les dones que exerceixen la prostitució només un 3%, i això és una dada que es repeteix periòdicament, només un 3% es mantendria en l'exercici d'aquesta activitat. I normalment coincideix que aquest 3%, que alguna vegada ha arribat a un 5, té a veure amb prostitució de luxe. Per tant, estam davant una situació de molt de patiment, les dones quan expliquen com arriben a la prostitució mai no ha estat de forma voluntària i sempre ha estat o forçada o com a darrera alternativa.

Tot i així, sabem que l'esquerra no té un posicionament clar davant el tema de la prostitució. Des de partits d'esquerra, des de grups feministes d'esquerra es pot defensar des de l'abolició

total fins a la regulació de la prostitució i fins i tot la legalització. Per tant, no és un... jo crec que aquesta falta d'acord reflecteix el que vostè comentava, el delicat d'aquest assumpte i la màxima sensibilitat que hi ha respecte d'aquest tema. Tot i així l'esquerra té molt clar que hi ha dos temes, independentment que siguis proregulacionista o de legislació, que en qualsevol cas la regulació de la prostitució, la legislació de la prostitució no ha d'estar lligada a cap sobreexplotació d'un proxeneta. Vull dir, en tot cas es podria parlar-ne, però s'hauria de fer des de la capacitat autònoma de la dona.

Des de la dreta, i quan dic la dreta no vull dir el Partit Popular, sinó des de la dreta, les manifestacions que s'han fet amb relació a la prostitució han estat dues, la legalització i una que coincideixen i que coincideixen jo crec que amb la pràctica política que és quan veu la normativa que és treure les dones del carrer. Treure les dones del carrer, tenim l'ordenança de l'Ajuntament de Palma, la darrera ordenança, que persegueix la dona, multar la dona que exerceix la prostitució, cap mesura contra el client, però sí contra la dona que exerceix la prostitució. Calvià, governada pel Partit Popular, va fer una ordenança que multava la dona que exercia la prostitució, això va fer que les dones passassin de Calvià al municipi de Palma i al municipi d'Andratx, els més propers. I a més, algunes dones que acumulaven una falta administrativa es va convertir en una falta quasi penal. Varen tenir problemes seriosos de judici.

L'objectiu és treure la dona del carrer i defensar la legalització, molta gent lligada, perquè a través de la legalització proposen ficar les dones als clubs la qual cosa afavoreix la sobreexplotació perquè a part de la sobreexplotació que suposa de per si la prostitució, a més han de pagar a l'amo del club. Aquestes són les propostes que tenim.

Vostè ha fet referència al conjunt del món, a la comunitat autònoma detectada per aquest grup d'estudi de prostitució a les Illes Balears, que fa vuit anys que fa feina amb el col·lectiu de dones que exerceixen la prostitució, on hi ha l'administració, on hi ha entitats i on hi ha la Universitat, es calcula que hi ha entre 2.500 i 3.000 dones que exerceixen la prostitució de moltes diverses formes, des del carrer, des de clubs, des de pisos, etc.

I com vostè ha dit, i nosaltres també coincidim, és la primera causa d'esclavitud en el món, la primera causa d'esclavitud en el món és l'explotació sexual perquè és un gran negoci per als proxenetes o per a les grans empreses de proxenetes. I les Illes no s'escapen d'aquest tema. Vostè també ho ha comentat, els quatre casos de països de dones explotades i esclavitzades des de Nigèria i des de Romania.

Tampoc no poden oblidar, jo crec, la hipocresia d'aquest primer món on protegim els nostres infants dels abusos sexuals, però cada dia surten avions cap a països on la prostitució infantil està permesa, i són els homes d'aquests denominats països del món que protegeixen els seus fills que van a prostituir-se amb nines i a prostituir-se amb adolescents.

Amb relació als seus punts, nosaltres donarem suport al primer punt, ens agradaria que també quan posi... després de, "... en col·laboració amb les entitats sense ànim de lucre i ONG especialitzades en el tema", també incorporàs, "... el grup d'estudi de prostitució de les Illes Balears", perquè -repetesc- és un grup que fa vuit anys que fa feina, on hi ha representació de les administracions, de les ONG i de la Universitat i que té realment una informació, jo crec, que en aquest moment la més especialitzada i la més acurada del que és la prostitució a les Illes Balears.

Vostè diu, un pla contra l'explotació sexual i un protocol d'atenció, nosaltres hi estam d'acord, sobretot amb el protocol. Personalment, com a política, crec poc amb els plans, quan vaig tenir responsabilitats de conselleria no vaig fer cap pla perquè crec més en la normativa i en la legislació, si ara tenguéssim la llei de la dona aprovada en aquesta comunitat autònoma, que no es va poder aprovar perquè el Partit Popular no li va donar suport, ara tendríem tota una sèrie d'obligacions per part de l'administració que no dependria d'un pla sinó que dependria d'una normativa, però entenc la bona voluntat i li donarem suport a aquest punt.

El segon punt ens sembla bé i molt encertada la seva proposta, aquestes ordenances municipals que vagin contra el client i que sensibilitzin el client que darrere la prostitució hi ha patiment, hi ha esclavitud, hi ha molt de malestar, perquè si només perseguim la dona, si es persegueix la dona, que és la darrera, que és la víctima, en temes de prostitució es persegueix la víctima, pràcticament no passa a cap altre sector, doncs, tenim una ordenança a Palma que si s'aprova així com està establerta i la de Calvià que tenim es persegueix la víctima, perquè tots coincidirem que una dona que es prostitueix és una víctima, en lloc de perseguir o sensibilitzar, com a mínim, el client i protegir i intentar treure d'aquesta situació, que a cap de nosaltres ens agradaria trobar-nos-hi, que no voldríem per a les nostres filles, la dona prostituta.

El tercer punt també ens pareix adequat, quasi li diria recuperar, jo li vaig dir... li he duit una sèrie d'exemples del que es va fer la passada legislatura perquè era un tema que ens preocupava, era tota una sèrie de còmics que es varen elaborar per sensibilitzar el conjunt de la població, com a material de sensibilització, *Quatre dones, Històries de vida*, es treballava en els instituts, es treballava en molts d'espais per explicar precisament com són aquestes quatre dones, com podien prendre la decisió de prostituir-se. Vàrem publicar en els mitjans de comunicació articles on deien, "es necessiten dones per treballar en una empresa d'àmbit internacional, ingressos elevats, no necessita experiència, es valora que siguin simpàtiques, s'ofereix contracte indefinit a jornada completa", amb un asterisc que deia, "milers de dones són enganyades amb promeses com aquestes per exercir la prostitució". Es va fer molta sensibilització perquè tot i que no teníem competències directes en prostitució, perquè és complicat tenir-les des de la comunitat autònoma, l'Institut de la Dona ha de dir coses sobre això, no es pot mantenir al marge, i des de l'Institut de la Dona es va fer tota aquesta feina.

Al punt 6 també li donarem suport, perquè defensam que la targeta sanitària sigui universal i, per tant, aquestes i qualsevol dona que convisqui a la nostra comunitat autònoma ha de tenir el nostre suport.

Al punt 4 i al punt 5 ens abstenem, primer, perquè nosaltres no ho vàrem fer quan estàvem en el Govern, vull dir, cap conselleria ni del PSOE ni d'aquell moment el BLOC ni d'UM va reduir la publicitat institucional, ja es feia publicitat, i no es va fer no perquè no s'entengués el debat, perquè ens preocupava aquest tema, li he mostrat les diverses accions que vàrem fer, també es va fer un congrés virtual a la nostra comunitat autònoma pel tema de la prostitució, però un dels temes que ens varen explicar les persones expertes en aquest tema és que a través dels diaris moltes dones autònomes que no estan lligades a proxenetes, que és un dels primers i principals problemes que ara preocupen als proxenetes que cada vegada hi ha més dones que exerceixen la prostitució sense tenir un *chulo* al costat, sense tenir ningú que no les controli sinó que ho fan des d'un pis que elles controlen, es publiciten en aquests anuncis. És veritat que també es publiciten les xarxes, però que era una forma de primer contacte que es manté per aconseguir clients. I no veien oportú perseguir o lluitar contra aquest tema, s'estimaven més la regulació d'aquest tipus d'anuncis, garantir que les persones que s'anunciaven no estaven lligades a proxenetes, establir unes formes concretes que no fossin... que a vegades les mires i realment són escabroses, idò, que no tenguessin aquestes característiques sinó unes formes més adequades.

Entenem la bona voluntat d'aquests dos punts, però, ja li dic, nosaltres ho vàrem plantejar i hi havia molta diversitat d'opinions i davant el dubte ens vàrem estimar més no tocar aquest tema, tot i que vàrem reconèixer i vàrem alabar, per exemple, el diari, en aquell moments *Balears* i al diari *El Periódico* que mai, com a criteri editorial, mai no varen fer publicitat de temes de prostitució. Això em sembla un criteri editorial adequat...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Sí, tot d'una-, però en aquest moment nosaltres optàrem per l'abstenció en aquests dos punts.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Carolina Torres, per un temps de deu minuts.

LA SRA. TORRES I CABAÑERO:

Gracias, Sra. Presidenta. Señoras diputadas, señores diputados. Creo que la Sra. Santiago ha estado muy acertada al apuntar que hay dos debates, por decirlo de alguna manera, podríamos separar entre lo que es la prostitución en general y lo que es la explotación sexual y el tráfico de personas, y coincidimos que no hay que perseguir a la mujer, que es precisamente la víctima.

Efectivamente, el 23 de setiembre es el Día Internacional contra la explotación sexual y el tráfico de personas, y precisamente el Institut Balear de la Dona el año pasado por esas fechas hizo un acto para concienciar sobre la trata de seres humanos con fines de explotación sexual, pero durante todo el año tiene en marcha diversos programas, actuaciones encaminadas a concienciación sobre la prostitución y ayudar a las víctimas de la explotación sexual para mejorar su asistencia y su protección.

Por lo tanto, no entiendo que presenten esta propuesta y a continuación les diré por qué. El Estado español ni reconoce ni prohíbe ni regula el ejercicio de la prostitución, sencillamente permite su existencia sin otorgarle ningún reconocimiento legal. Eso sí, en España la legislación penal establece determinados delitos relacionados con la prostitución, que es la prostitución sin consentimiento. Es delito prostituir a personas que no pueden consentir válidamente como los menores, personas discapacitadas o cualquier otra persona bajo intimidación, violencia o engaño, y el tráfico de seres humanos con el fin de explotarlos sexualmente. Las víctimas de este tipo son engañadas por organizaciones criminales que las desplazan a otros países donde son forzadas a practicar sexo en un régimen de esclavitud.

Según un informe de la ONU una de cada siete mujeres que ejerce la prostitución es víctima de las redes de tráfico de personas, así pues son víctimas de un delito tipificado introducido en el Código Penal español, en vigor desde finales de 2010, y que establece penas de cinco a ocho años de prisión.

En abril de 2013 se presentó el estudio elaborado por la Agencia de Estadística de la Unión Europea sobre el tráfico de seres humanos para su explotación sexual, este documento señalaba que España es el segundo país con más casos de este tipo registrados en el año 2010.

Según datos del Ministerio del Interior, que se hicieron públicos el año pasado, durante la campaña "No seas cómplice" de la Policía Nacional contra el tráfico de personas, se calcula que en España el tráfico de seres humanos puede afectar a 12.000 personas.

Naciones Unidas elaboró un manual para la lucha contra la trata de personas que desarrolla todo un programa a nivel mundial, además de realizar un exhaustivo diagnóstico de la situación mundial, y entre las recomendaciones a tener en cuenta no hay que olvidar que para la existencia de tratas son necesarios los explotadores, que son grupos de delincuencia organizada tanto a nivel regional, a nivel nacional e internacional, asociados a su vez a otros tipos de delitos, como por ejemplo el tráfico de drogas.

Quien tiene las competencias para investigar y detener en estos casos es la Policía Nacional y la Guardia Civil, la Policía Local es colaboradora de esas actuaciones ya que hablamos de delitos relativos a la prostitución que son delitos considerados de crimen organizado, pero ¿qué medidas se toman a nivel nacional?, a nivel nacional ya existe un protocolo de protección de las víctimas de trata de seres humanos de aplicación estatal y por lo tanto también de aplicación a esta comunidad autónoma. También hay un foro contra la trata con fines de explotación sexual que busca favorecer el intercambio de

información entre organizaciones especializadas en atención a las víctimas de trata con fines de explotación sexual. En este foro están presentes las administraciones estatales con competencia en la materia, ministerios y comunidades autónomas con el objetivo de mejorar la colaboración entre todos los actores implicados, con un enfoque de promoción y de protección de los derechos humanos.

El 22 de julio de 2013 el Gobierno de España aprobó las bases reguladoras para la concesión de subvenciones públicas destinadas a proyectos de atención a mujeres víctimas de trata de personas con fines de explotación sexual para ONG. Y en Baleares, en nuestra comunidad, existe desde hace diez años un grupo llamado GEPIB, grupo de estudios de la prostitución en las Islas Baleares, que está formado por la Universitat de les Illes Balears, el Institut Balear de la Dona, el Ayuntamiento de Palma, Cruz Roja, Médicos del Mundo, Hermanas Oblatas, Hermanas Adoratrices y la Fundación Amaranta. Este grupo sigue de cerca la evolución de esta problemática además de mirar de dar soluciones efectivas con el único objetivo de mejorar las condiciones y los servicios puestos a disposición de las mujeres que quieren y pueden dejar la red que les explota.

En este sentido, las organizaciones no gubernamentales realizan un trabajo extraordinario desde hace ya muchos años, en la mayoría de los casos actúan de enlace entre las mujeres traficadas y la policía, pero no hay que olvidar que no siempre es fácil conseguir la denuncia por parte de las víctimas dado que viven constantemente amenazadas, ellas y en muchos casos sus familiares en el país de origen.

Por otro lado, el Institut Balear de la Dona tiene el programa Lausana junto con las Hermanas Oblatas del Casal Petit para mujeres prostituidas que están en proceso de alejamiento del contexto y de la red que las explotaba y les ofrece acogida, alojamiento, además de otros tipos de servicios como asistencia social, psicológica, sanitaria, jurídica y formación. Además de todo esto el Institut Balear de la Dona tiene firmado un acuerdo de colaboración con la Fundación Néixer con el objetivo de ofrecer al colectivo de mujeres inmigrantes en situación de estancia no regularizada el acceso a la medicina ginecológica informativa y preventiva.

Además, en el nuevo plan de igualdad que elabora el Institut Balear de la Dona contemplará medidas encaminadas a concienciación sobre la prostitución y ayudar a las víctimas de explotación sexual, así como a mejorar la asistencia y la protección de las mujeres y niñas traficadas que por cierto, del plan de igualdad no se supo más en la anterior legislatura, a pesar de que dejaron un borrador preparado, pero justo hoy se ha anunciado por parte de la consellera de Familia y Asuntos Sociales que se comenzará a elaborar este año a partir del diagnóstico sobre la situación de la mujer en Baleares.

Y a todo lo señalado en cuanto a campañas de concienciación, podemos añadir la exposición en Can Campaner titulada "No seas cómplice", destinada a la concienciación social sobre la trata de seres humanos con fines de explotación sexual. Esta exposición que realizó el Institut Balear de la Dona denuncia la situación de trata de seres humanos que existe en España y muestra las fases del entramado como es la captación, el transporte y la explotación. Las fotografías de la exposición ponían de manifiesto los factores de vulnerabilidad de las víctimas, así como las grandes consecuencias de este tipo de delincuencia organizada.

Por lo tanto, la propuesta que trae hoy el grupo socialista no aporta nada a todo lo que se hace desde el Estado y desde las instituciones y organizaciones competentes, ya le he enumerado todo lo que se hace desde las diferentes instituciones para luchar contra la explotación sexual y para atender a las víctimas del tráfico de personas con fines de explotación sexual.

El grupo socialista en la exposición de motivos dice que el ejecutivo del Sr. José Luís Rodríguez Zapatero elaboró un plan de lucha contra la trata de personas 2009-2012, es cierto, pero también es igual de cierto que la ministra Ana Mato prorrogó la vigencia de este plan hasta finales del año pasado, a finales de 2013, plan que además contempla solo una medida en la que están incluidos los municipios, la elaboración de un protocolo de actuación y coordinación policial entre autoridades policiales y los responsables de elaborar este protocolo eran el ministerio de interior y la Federación Española de Municipios y Provincias. La gran mayoría de las medidas eran de aplicación estatal o de aplicación estatal con la colaboración de las comunidades autónomas. Por cierto que desde el Ministerio de Interior se creó una brigada central de trata y un plan operativo contra la trata de seres humanos con fin de ser explotados sexualmente y el año pasado por el mes de abril se inició la campaña de sensibilización en contra de este tipo de tráfico, así que no insinúen que no se está haciendo nada.

Respecto a los puntos de la propuesta no creemos necesario elaborar ningún plan de los consells ya que estos tienen suficiente con atender lo que ya es de su competencia y menos aun en este tema en el que ya hay instituciones suprainisulares y nacionales, que además son las competentes, que se encargan perfectamente de realizar estas acciones como ya les he explicado ampliamente durante mi intervención.

En cuanto a que los ayuntamientos hagan ordenanzas dirigidas contra el cliente de la prostitución me sorprende su incongruencia en este punto porque en algunas instituciones votan en contra de lo que defienden hoy aquí. Desde nuestro grupo vamos en la línea que defiende el Institut Balear de la Dona. Pensamos que es cambiar un problema de sitio, en lugar de que se ejerza la prostitución en la calle o en espacios públicos se hará en clubs o en pisos y ya me pueden ustedes decir en qué soluciona esto el problema de fondo.

Según la guía del Grup d'Estudis....

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyors diputats, guardin silenci per favor que ja acabam.

LA SRA. TORRES I CABAÑERO:

Gracias, Sra. Presidenta. Miren, según la guía del Grup d'Estudis sobre la prostitución de les Illes Balears que se presentó en noviembre del año pasado, dice que la prostitución en la calle es minoritaria. La mayoría de las mujeres, concretamente el 76%, se prostituyen en espacios cerrados, es decir, en pisos o en clubs, sólo una de cada cuatro lo hace en espacios abiertos. Por lo tanto, no me vengan hoy aquí con demagogia sobre la elaboración de ordenanzas de que si... cuando en cada institución pues se pide una cosa distinta, que cada ayuntamiento resuelva, que para eso son instituciones con sus propias competencias, en función de la problemática concreta que tengan, aunque ya les digo que desde nuestro grupo pensamos que con esta medida lo único que se hace al final es calmar conciencias, cambiar el lugar donde se realiza la actividad y no abordar directamente el problema de la trata de personas, que son mujeres y niñas obligadas a ejercer la prostitución.

En cuanto a no contratar publicidad institucional con aquellos medios que mantienen anuncios de contactos, miren, yo creo que esta es la típica propuesta que se plantea que hagan las instituciones cuando ustedes ya no están en ellas, pero que nunca realizan cuando gobiernan. Creo que no vale la pena perder un segundo más con este tema porque más que nada es que creo que por aquí no es por donde se tiene que abordar esta cuestión y también así lo apuntaba la Sra. Santiago.

Por último, Sra. Presidenta, ya voy acabando, el último punto de su propuesta es demagogia en estado puro, hay que distinguir entre tarjeta sanitaria y asistencia sanitaria. La tarjeta sanitaria además de garantizar la asistencia en España otorga el derecho a obtener asistencia en toda Europa a cargo de la sanidad española, por eso en cuanto a los extranjeros que residan en situación irregular, las personas que no tengan la condición de asegurado o beneficiario tienen garantizada la asistencia sanitaria urgente y gratuita, asistencia que se prestará tanto en centros de salud como en hospitales y que se prolongará hasta el alta médica. También, la atención en el embarazo...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sra. Torres.

LA SRA. TORRES I CABAÑERO:

Sí, sí, voy acabando, en el parto y el postparto, la asistencia a víctimas de trata de seres humanos y además en Baleares queda también garantizada la asistencia sanitaria gratuita a toda la población con alguna patología considerada de salud pública, incluyendo que la medicación necesaria para el tratamiento de estas enfermedades se entregará directamente al paciente con cargo al Servicio de Salud, al igual que en Baleares está garantizada la asistencia sanitaria gratuita a los pacientes con alguna enfermedad mental grave y ningún médico de esta comunidad tiene la directriz -repito, ninguno- de no atender a alguien por estar en situación irregular y así lo manifestaron públicamente la semana pasada el Sindicato de Médicos y el Colegio de Médicos.

Por tanto, lo que es fundamental es que los ciudadanos que se encuentran en esta situación estén bien informados de su derecho, así que ya está bien de hacer demagogia con este tema y dejen ya de confundir.

Por lo tanto, por todo esto y para ir terminando, Sr. Presidenta, que usted ya es muy generosa con el tiempo, ya termino...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, ha d'acabar ja, Sra. Diputada.

LA SRA. TORRES I CABAÑERO:

...sí, sí, ya cierro. Por si no había quedado clara la postura del Grupo Popular anunciarles que no apoyaremos ninguno de los puntos de la propuesta porque lo que proponen no aporta nada nuevo a todo lo que ya se está haciendo en contra de explotación sexual y el tráfico de personas desde las administraciones competentes y, lo que es más importante, desde donde gobernamos se ponen recursos dirigidos a ofrecer protección y asistencia a las víctimas mirando de ayudarlas a escapar del dominio de sus explotadores.

Muchas gracias, Sra. Presidenta, por el tiempo ...

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Torres. Sr. Thomàs, el seu grup ha rallat dotze minuts, la Sra. Santiago n'ha rallat onze i mig i la representant del Partit Popular n'ha rallat onze i mig. Gràcies.

Sra. Rita, vol fer ús de la paraula per contradiccions?

LA SRA. RITA I LARRUCEA:

Sí, moltes gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc, vull agrair al Grup MÉS el suport a aquesta proposició no de llei, ha comentat allò del GEPIB i estic molt d'acord a posar-lo també dins el punt 1 quan parla de la col·laboració entre totes les institucions, precisament també el GEPIB... tenc aquí que es va fer una comissió no fa gaire amb el Govern i totes aquestes associacions precisament per estudiar més de prop i tractar aquesta problemàtica, una problemàtica que existeix, que és el que jo he volgut dur amb aquesta proposició no de llei, pensava que en aquest parlament, perquè és una qüestió de drets humans, s'havia de tractar evidentment i que, com vostè diu, no només és qüestió del Govern o del Govern espanyol, sinó de totes les institucions en el seu conjunt i també dels ajuntaments.

Vostè ha dit molt bé que hi ha ajuntaments que han castigat amb les seves ordenances les dones quan a qui s'ha de perseguir és al client perquè si no hi ha clients, no hi ha prostitució, si hi ha prostitució és perquè algú paga, és evident. Per tant, el que demanam és açò, ordenances municipals que regulin o que vagin cap a dirigir unes mesures cap al client que és un còmplice necessari d'açò.

Quant a la publicitat li diré que efectivament és cert que l'actitud dels governs de qualsevol tipus ha estat molt tèbia en aquesta qüestió de la publicitat, però açò no vol dir que jo no tengui clar que no s'ha de fer publicitat d'aquest tipus i per açò jo..., bé, comprenc que s'hi abstengui, però jo mantenc aquests punts perquè amb una publicitat d'aquest tipus mai no saps si és una autònoma, una persona autònoma o si darrere hi ha màfies perquè ja hem dit, segons els estudis que s'han fet, que aquestes màfies de tràfic que és del que es parla en aquesta..., més que de prostitució en general és del que es parlava en aquesta proposició no de llei, idè aquests no van a clubs, sinó que van a pisos que normalment és del que es fa publicitat. Per tant, compremem que s'abstengui, però nosaltres ho mantenim.

Quant al que ha dit el Grup Popular, lament que no hagi escoltat la meua intervenció perquè he dit clarament que s'estaven fent coses, que ja ho crec que es fan, que precisament va ser un govern del PSOE el que va començar a fer el primer pla integral de lluita contra el tràfic i que efectivament la ministra Mato el va allargar fins el 2013, tenc la intervenció escrita, aquí és, ho he dit i deu figurar al *Diari de Sessions*, el que passa és que vostè no m'ha escoltat, jo he dit que es fan coses, però que no s'ha de baixar la guàrdia, que és un tema que s'ha de tenir present, que s'hi ha d'insistir contínuament perquè és una dels delictes més estesos y que va en contra dels drets humans i açò ho ha de tenir tothom clar.

No basta amb el que feim, no basta perquè no s'eradica i no es té prou protecció cap a les víctimes que és el que jo estic demanant, eh?, efectivament per seguir aquest delicte és... de competència estatal, però açò afecta tothom, a tots. Per açò hem posat un protocol perquè es faci efectiu entre totes les illes, sobretot aquí que tenim un territori discontinu, és més necessari que mai comptar amb els consells insulars també, i no som jo que ho dic, és que és la defensora del Poble qui ho demana. Per tant, lament també que no s'hagi llegit ni tan sols l'informe de la defensora del Poble que és la Sra. Becerril, que és del seu propi partit, i que diu que manquen protocols en el nostre país amb implicació de tots els organismes de les diferents administracions per la detecció primerenca també d'aquesta situació i sobretot dels menors.

Per tant, evidentment no és cert que s'estigui fent tot el que jo propòs, ni molt manco, i lament aquesta intervenció triomfalista que ha fet la representant del Partit Popular perquè no és cosa per fer triomfalisme, sinó per fer feina, per fer feina tots.

No sé a Eivissa, es veu que deuen estar, tothom, molt coordinats, però a Menorca efectivament és... pràcticament tot a partir d'ONG i els que fan més feina són Médicos del Mundo que van i vénen perquè ni tan sols tenen una seu allà determinada.

Per tant, bé, no hi afegiré res més, l'únic que lament molt, realment no m'ho esperava, que el Grup Popular ni tan sols pogués pactar una d'aquestes proposicions que van directes a lluitar a favor dels drets humans de les persones i dels drets de les dones, sobretot quan falten dos dies per al dia de la dona. Açò no m'ho esperava i ho lament, de veritat.

Res més, moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Rita.

Acceptaria idè votació separada dels punts 4 i 5?

LA SRA. RITA I LARRUCEA:

Ah, per allò de... ah, d'acord, sí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Seguidament passarem a la votació dels punts 1, 2, 3 i 6.

Vots a favor? 5.

Vots en contra? 9.

Ara passarem a la votació del punt 4 i del punt 5.

Vots a favor? 4.

Vots en contra? 9.

Abstencions? 1 abstenció.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS